La diàspora | Alba Alegret | Actualitzat el 30/11/2016 a les 19:26

«Quan marxes t'adones que econòmicament juguem a 4a divisió»

Ens desplacem a Glasgow de la mà d'Alba Alegret per conèixer en Josep Castells, un pallarès que ha trobat feina d'enginyer treballant de cambrer en un hotel

Se'n va anar a Glasgow a treballar de cambrer per millorar l'anglès, però el que no s'esperava el Josep Castells (Tremp, 1994) és que just abans de marxar el propietari de l'hotel on treballava li oferís feina d'enginyer, una feina que aquí li seria complicada de trobar. No va dubtar a dir que sí i ja fa gairebé cinc mesos que treballa dissenyant *handling equipment*.

Què et va portar a Glasgow?

Després d'estar-me un any per Finlàndia vaig tornar a Tremp i llavors la meva parella em va proposar de fer alguna cosa junts. Vam decidir de marxar al juliol per treballar un mes en un hotel de Glasgow per guanyar diners i, sobretot, per millorar l'anglès. El que no m'esperava és que el dia abans de marxar, quan li vam dir a l'amo de l'hotel que ens n'anàvem, m'acabaria oferint una feina d'enginyer aquí, a Escòcia.

Què has estudiat?

He estudiat a la Universitat de Lleida (UdL) Enginyeria Mecànica i l'últim any van donar-nos l'oportunitat d'anar a Finlàndia i així aconseguir el doble grau en *Energy and Environmental engineering*.

I per Finlàndia, com va anar?

Tot i que faci molt fred vaig passar-m'ho molt bé, però l'única pega és que els vols són molt cars i només vaig poder tornar un cop. La veritat és que no em plantejava ni fer un Erasmus, perquè com a casa enlloc, però quan va sortir l'oportunitat de fer el doble grau vaig pensar que seria bo pel currículum i me n'hi vaig anar.

Dius que enlloc s'està com a casa però ja fa més d'un any que no hi ets...

Et sap greu marxar perquè ho tens tot allà, però al mateix temps tampoc tens cap més opció. M'explico, a mi dins la mecànica m'agrada molt l'automoció, el disseny mecànic, fer models 3D... i això al Pallars cap empresa ho fa, a Lleida tampoc ho toquen gaire i a Barcelona si vols fer el que t'agrada cobres poc i si vols cobrar molt no t'agrada. Per això vaig pensar que fer el doble grau a Finlàndia em podia diferenciar una mica de la resta i així vaig començar el viatge.

I ara, a Glasgow, fas el que t'agrada?

Amb el disseny sí i, a més, em van posar al departament que m'agradava, em van donar una casa, cotxe... totes les facilitats. La sensació és que a Catalunya sembla que has de demanar permís per treballar i aquí no, diria que la relació és més horitzontal.

Marxar de cambrer i acabar d'enginyer ha de ser una passada, no?

La veritat és que no m'ho esperava perquè va ser al marxar que m'ho van proposar, no pas al principi. La cosa que més em va impactar és que quan em van fer l'entrevista tota l'estona em venien l'empresa i el producte, en comptes de posar-me pressió a mi o haver-me de vendre, vaig tenir la sensació que era totalment al revés.

Saps què li va agradar de tu a l'amo de l'hotel per oferir-te feina d'enginyer?

Doncs si et sóc sincer, no. Crec que com que l'hotel és una empresa molt familiar els vaig demostrar uns valors que els van agradar. Penso que veure com una persona amb dos enginyeries treballa per 6 pounds l'hora i 13 hores al dia els va demostrar que, com a mínim, sóc treballador.

Després de més cinc mesos aquí, com portes l'anglès?

En un principi se'm feia complicat entendre'ls perquè parlen escocès i és molt més tancat que l'anglès. De fet, un dia, a l'hotel un client em va demanar una cosa amb accent escocès i ni el de la taula del costat, que era dels Estats Units, ho va entendre. Ara, però, ja m'hi he acostumat i l'únic que em costa més és tot el vocabulari tècnic de la feina.

Josep Castells, segon per l'esquerra, amb els seus companys de feina. Foto: Josep Castells

Què hi fas a la feina?

Faig disseny i càlcul de grues específiques, per exemple per vaixells i petrolers, que han de seguir unes normes molt estrictes. Per dissenyar-les necessito les dimensions, les velocitats, els angles... a més, cada pis d'un vaixell té una norma diferent i depèn també de les companyies i per què la volen.

Quant tardes a dissenyar-ne una?

Molts mesos, però no hi dedico tot el temps que sóc a l'empresa. El 40% del meu temps dissenyo grues, l'altre 60% faig les gestions amb les empreses, que no m'apassiona però ho faig perquè toca.

N'has vist alguna, de grua?

De moment he fet quatre prototips i encara s'han d'acabar...

Com és un dia a Glasgow?

Sempre treballo de 8:30h del matí fins les 6 de la tarda perquè com que estic aprenent hi poso més estona. A més, també intento acumular algunes hores i així si després ho necessito puc agafar-me algun dia lliure. Després vaig a fer esport; el dimarts amb els de l'hotel a jugar a futbol, el diumenge vaig a jugar a tennis i també a golf. A més, els dissabtes vaig a treballar a l'hotel i sembla que no però ja tinc els dies plens.

Això de la pluja com ho portes?

De moment bé, però prefereixo els -30 graus de Finlàndia que els -2 d'aquí perquè allà era sec i aquí està tot moll. He de dir, però, que la boira de Tremp m'ajuda a portar millor la humitat de Glasgow. Tot i això, la pluja és de les coses que menys m'agraden perquè no puc anar amb bici ni a córrer.

I conduir al revés?

M'hi he acostumat però quan surto de casa encara penso si vaig pel costat que toca. Després, com que veus els altres cotxes t'hi acostumes i el que t'acaba passant és que quan tornes a Catalunya penses: condueixen al revés!

T'hi quedaràs, a Escòcia?

A Glasgow segur que no perquè vull tornar per fer un màster, però sé perfectament que si em vull guanyar la vida, ara que sóc jove, me n'he d'anar a fora perquè tinc els coneixements i el nivell de llengües per fer-ho. He de dir que no em veig vivint a Glasgow però tampoc em veig vivint a Catalunya els propers 10 anys. Tot i això, estic seguríssim que quan sigui gran no vull viure lluny de casa.

Podries fer el que fas al Pallars?

És difícil, però crec que depèn de com de bo que siguis a la feina. D'una banda, si ets prou bo perquè una empresa confiï en tu per treballar a distància, clar que ho podries fer però el problema és que l'empresa també et vol allà. Penso que la clau és ser prou bo per poder treballar des de casa sense tenir un alt nivell de responsabilitat dins de l'empresa.

A què has renunciat per estar fora?

Bàsicament a la gent que tinc a casa, la família, la parella i els amics... perquè al final la gent és casa, no pas el lloc.

Et penedeixes d'haver marxat?

No, perquè tenia dues opcions: fer el que m'agrada o no fer-ho, i vaig triar fer allò que m'agrada.

En Josep Castells visitant la zona de les Terres altes d'Escòcia. Foto: Josep Castells

Com veus el Pallars des de fora?

Veig que està poc valorat, que tenim molt més del que ens pensem i em sembla que està poc explotat, he estat a llocs més petits que tenen més iniciatives. Quan marxes t'adones que juguem a 4a divisió, que anem a remolc i crec que això passa perquè la gent no hi creu i no pas perquè no hi hagi gent preparada. De fet, sempre trobes pallaresos pel món, gent amb molt nivell. Penso que ningú veu les possibilitats laborals, i jo sóc el primer que peco d'això. Quan ets a fora te n'adones que és molt maco perquè no hi ha res que hagi malmès el paisatge però crec que és un fracàs per l'economia del Pallars.

Què trobes a faltar?

La família, la parella i els amics

Amb quina freqüència tornes?

Una vegada al mes com a mínim i intento dos però el problema és que arribar al Pallars no és gens fàcil. Normalment faig un cap de setmana a Barcelona i un a Tremp perquè arribar al Pallars fa que perdi molt temps.

Conserves la colla d'amics?

Sí però si marxes es fa difícil perquè perds una mica el contacte i et perds moltes coses.

Com vendries el Pallars als de fora?

Com la zona més tranquil·la de Catalunya i una de les millors per créixer però, al mateix temps, això fa que el Pallars, actualment, sigui un mal destí per treballar perquè no hi ha indústria ni bones comunicacions. D'una banda, els diria que si volen treballar al Pallars han d'agafar la feina que els ofereixen, has de fer de tot. De l'altra, si volen fer de turistes, els diria que és una de les zones més boniques de Catalunya.

Com t'informes del dia a dia de la comarca?

A través dels meus pares i la meva parella

Quina referència dónes quan et diuen d'on ets?

De Barcelona, amb tota la pena del meu cor, perquè no voldria pas ser de ciutat. Però si no dius que ets de Barcelona ets espanyol, i per tant, prefereixo dir que sóc de la capital que d'Espanya.

Et veus tornant?

Vull tornar perquè no hi ha res com estar a casa. Com més viatges més t'adones que no cal anar tant lluny per veure què trobes a faltar.

Què necessita el Pallars per acabar amb la diàspora?

És difícil de dir però jo diria que, sobretot, millorar els transports perquè perd les empreses, que la gent torni... Diuen que la part positiva és que es conserva el paisatge però la Cerdanya i el País Basc estan molt més ben comunicats i no per això perden turisme.

EL TEST DEL BON PALLARÈS

Un menjar pallarès:
La girella

Una paraula pallaresa que mantens:
Orc

Un indret del Pallars:
El Castell de Mur

Un pallarès il·lustre:
El Pepito de Vilamolat i el Marsol de les aumetlles

Un record:
El pati de l'Escola Valldeflors

El que més t'agrada:
La gent

El que menys:
Els transports

Un amic:
La colla del 94

Un/a professor/a:
Maria Jesús París i Ton Negre

Una festa major:
Figuerola d'Orcau i Palau de Noguera